

Svarilno in podučno.

Hudodelnik.

Žalosten izgled napačne otroške odreje.

III.

Černe noči žalostna in tamna odeja prosterta je široko po zemlji; noč je tamna brez mesečne svitlobe, le tam in tam kaka zvezda kakor iskrica tléčega pod pepélom zasutega ognja pogleduje skrivaje skoz razpoke razterganih oblakov; al zastonj je njeni slabotni bliš. Mrak je gost in tmina tako velika, da ne vidi se perst pred očmi. —

Z poljubom majke narave zazibana zaspala je zemlja, in v pozni noči vlada povsod mertvaška tišina, samo po verhuncih drevja, po vertih in dvoriščih v V....ru šumeča sapica giblje sém in tjé tanke z mladem zelenem listjem obraščene vejice ter vganja in raja svoje ponočne plese in šale. Celo mesto s svojimi stanovniki leži v sladkem pokoji, clo povlačugi nočni, in pijanci zapustili so že kerčme in druge društvene kočure; ognja po ognjiših so zasute varno pod pepél in sveče po vsih hišah so pogasile; samo v neki veliki hiši na glavnem mestnem tergu se vidi skoz samotno okno berleti v tihi izbici slabotna luč. Je li v oni sobi kdo težko in nevarno bolan, da čujejo pri njem, ali morebiti clo kak merlič leži na mertvaškem odru? Al morebiti kaka ljubijoča in skerbliiva mati čuje pri svojem milem detetu, kterege bistre očesica je zapustilo sladko spanje? Ne pusté li skerbí in žalosti koga počivati?

Pogledajmo malo v ono sobo! Kaj vidimo v nji? Priletna neka žena, černo oblečena sedi v sobi in preliva grenke solzé. Žalost in nadloge — kakor vidi se na njenem tužnem licu — ji parajo neusmiljeno persi in nedopustijo krepčejočega spanja objemati od solz zarudele oči. —

Izba in vsa oprava v nji nam svedoči, da siromaštvo ni uzrok bridke žalosti pomilovanja vredne žene. Poglejmo nekoliko bolj natanko v nje od joka zabuhneni obraz, in spoznali bomo v njem nekdanj tako zlo srečno mater Jefremovo. Ona je svojemu milemu jedinku dobrovoljno izročila v roke polovico svojega obilnega premoženja, in za to ceno prodal je Jefrem vse svoje dobro: svojo krepost in nedolžnost. Drugo polovico maternega ji je sin sam s silo vzel in zdaj od tega živi v enem dnevu za celo leto, eno noč za pol stoletja v hrušu in trušu. Od pojédine in gostbe hiti na gostbo, od zabave (razveseljevanja) do zabave, pijančevaje in potepaje se, ter zapravlja premoženje in moči, dušne in telesne, v društvo izveržkov človeške družbe obojega spola. Mati zdaj pač žaluje nad svojo materno slabostjo in prékomérno ljubeznijo, s ktero je spridila in pokvarila svojega jedinku. Dohitela jo je zdaj grozna kazen, ker je tako slepo ljubijoča svojega sina mu vse skoz perste pregledavala, ko se je potepeno zapletal v neumnosti in zmote, v pregrehe in malopridnosti, dokler ni poslednjič v hudobije zašel. —

Ojstra kazen je to, ko človeka začne šibati lastna vest; strašno je, kadar mati s strahom in trepetom spozná, kako slabo in zanikerno je spolnila svojo materinsko ljubezen in dolžnost do plodú svojega telesa!

Tužna ta mati bridko jokaje snuje v pozni noči ravno osnove, kako če zgubljenega in zaslepljenega sina verniti s steze — ja kaj steze — široke ceste hudobije in malopridnosti, in rešiti ga od propasti. Terdno je sklenila, upotrebovati ódslej vso ojstrost in resnobo. Je li če to iti srečno spod rok? Tako vsi slabi ljudje na veke sklepujejo, to tako in uno drugače popraviti in poboljšati; to tako in uno drugače poplačati, al navadno ostane vse pripuhlih obljubah — do resnične spremembe se redko kdaj pride. Mila in priliznjena besedica, lažnjiva ali hinavska solza milega jedinka je že mnogokrat vničila in prekucnila čez glavo vse terdne sklepe slabe in omahljive matere.

Ubogi Jefrem, gorje njemu, ker je tako rano zgubil svojega dobrega očeta! Ni sreče za sina brezskerblijvega očeta! — le hčerki je morebiti dovelj nadgled in izreja ljubijoče matere.

(Dalje sledí.)

Kratkočasno berílo.

Osel in lesica.

(Basen.)

Lesica je zvečer zmirom nekega osla pri mlinu obiskavala. Vsakokrat pa je putko pograbila in jo v svoj berlog odnesla. To pa mlinarju ni dopadlo, naprotil jej je toraj, da jo bode vjel in ubil, ako se še le enkrat prederzne osla obiskati. Osel, njeni prijatelj, pa je to čul in jej je toraj povedal, da bi kar več k njemu ne hodila. Ona pa nič ne mara za njegovo svarjenje in si misli, osel je bedak, kaj pa on vé. Gré toraj zopet k mlinu pišet iskat. Pa sedaj jo mlinar, kojemu je njena hoja merzela, zgrabi. Osel pa, ki je to vidil, se smeja ter reče: „Vidiš, draga moja, jaz sem te prav svaril, ti pa nisi nič za moje besede porajtala. Prav, prav, le ubite jo, gospod mlinar!“ In mlinar jo res kmalo ubije. — Tudi svét bedaka je včasí dober. ***

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Beršeca primorske Istre 27. aprila. Več let sadjenošno drevje v naši dolinici in njeni okolici že ni tako lepo in obilno cvetelo, kakor to leto. Mandeljni, breskve, črešnje, sljive, hruške, jabelka itd. obetajo za res dobro letino; tudi smokev se vidi čuda že po figovih vejah. Terta se nam kaže vse drugače od poslednjih let. Mnogi prerokujejo dobro leto za vino in več veselega življenja za naprej; lepo je viditi obilo mladih grojzdičev, kateri so komaj pognali. Po vsi Istri se nadjajo ljudje bolj prihodnosti. — Pred včeranjem nas je prestrašila merzla burja, in govorilo se je, da se je tudi led nahajal v gorah. Bati se je, da bi ta mráz še mladimu drobnemu sadju in mehkim loznim mladitvam preveč presedal? — Poprej se je le menilo od pogojzdenja Krasa v Istrii, sedaj se pa tudi z delom ta nekdanja misel razodeva. Popotovaje po velikonočnih praznikih po več delih te puste krasnate dežele smo vidili z lastnimi očmi in radostnim srcem, kako da so na višje povelje Slum-ci na sosesčinim vertu ogradovali za prihodno drevesnico. Okoli Roča stoji že čuda mladih dervés v dosedaj goli zemlji nasled serčne marljivosti ondašnjega Novicam dobro znanega čast. župnika. Tudi tukajšna nekdanj zeló zanemarjena cesta se najde v novi obleki; v sredi tega mesca je mergolelo vse živo delavcov po nji, da bi jo popravili za slovesni prejem višje komisije iz Tersta za pogojzdenje pušav v okolicah. Tudi nova cesta iz Momijana čez Berda do Topolovca bode kmalo gotova; more se reči, da Istra, nekdanj strah marsikterimu voznjaču, napreduje v ti versti še zadosti vsako leto na mogoče kraje.

Da óčitno izustimo resnico, rečemo, da je Istri kmetijske družbe (saj podružnice) sila treba, to deželo po malim zboljšati in saj nekaj siromaštva iz nje iztrébiti.

Sajovec Jakob.

Novičar iz raznih krajev.

Med avstrijsko in belgiško vlado je bil 18. marca dodatek k avstrijsko-belgiški deržavni pogodbi od 16. julija 1853 zastran vzajemnega izročevanja hudodelnikov podpisan, ki ima 10 dni po njegovem razglasenji moč dobiti in toliko časa veljati, kakor pogodba sama. — Dunajski časnik od 8. t. m. razglasuje pregled vsih deržavnih dohodkov in iztroškov za upravno leto 1856. Deržavnih dohodkov